

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	FILOZOFIJA NARAVE
Course title:	PHILOSOPHY OF NATURE

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Krajinska arhitektura, druga stopnja		1. ali 2.	2. ali 3.
Landscape Architecture, 2nd level		1. ali 2.	2. ali 3.

Vrsta predmeta / Course type izbirni / elective

Univerzitetna koda predmeta / University course code: KA222

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
30					45	3

Nosilec predmeta / Lecturer: red. prof. dr. Marko Uršič

Jeziki / Languages: **Predavanja / Lectures:** Slovenski /Slovene
Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

pogoj za vključitev v delo je vpis v letnik študija

Prerequisites:

Enrolment in the respective year of the study

Vsebina:

FILOZOFIJA NARAVE kot izbirni predmet na BTF je po tematici in zahtevnosti prilagojena študentom te fakultete. Skupno obsega 15 predavanj (vsako po 2 šolski uri) in je razdeljena na tri dele:

1. KRATKA ZGODOVINA filozofije narave (5 predavanj: pregled od antike prek renesanse do novega veka: narava kot "physis", kot "creatio", kot "res extensa", kot "kraljestvo nujnosti", kot "drugobit duha", kot bivajoče v prostoru in času, kot sistem naravnih zakonov ...);
2. OSNOVNI POJMI IN PROBLEMI filozofije narave (5 predavanj: vprašanje "prapočela" narave, končnost nasproti neskončnosti prostora in časa, determinizem nasproti svobodni volji, odnosi med snovjo, življenjem in duhom, med človekom in okoljem, vloga zavesti v kozmosu itd.);
3. IZBRANA POGlavJA IZ SODOBNE filozofije narave (5 predavanj: epistemološki holizem nasproti redukcionizmu, vloga matematike v naravoslovju, računalniški modeli in zavest, biološki inženiring in etične vrednote, antropično načelo v kozmologiji, odnos med naravoslovjem, filozofijo in religijo ipd.

Content (Syllabus outline):

PHILOSOPHY OF NATURE as an elective course is in its contents as well in its requests adapted for the students of BTF. It includes 15 lectures (each 2 academic hours), and it is divided into three parts:

1. THE SHORT HISTORY of philosophy of nature (5 lectures, for antiquity and the Renaissance to modern times: nature as *physis*, *creatio*, *res extensa*, as "the Kingdom of Necessity", as "the Other-being of Mind", as being in space-time, as the system of Natural Laws etc.);
2. PRINCIPAL CONCEPTS AND PROBLEMS of philosophy of nature (5 lectures, questions concerning "the first principle", infinity vs. finiteness of space and time, determinism vs. free will, relations between matter (body) and mind, between human beings and their natural environment, the role of man in cosmos etc.);
3. SELECTED CHAPTERS FROM THE CONTEMPORARY philosophy of nature (5 lectures): epistemological holims vs. reductionism, mathematics in natural sciences, computer models and consciousness, biological engineering and ethical values, the Anthropic Principle in cosmology, relations between science and religion etc.).

Temeljni literatura in viri / Readings:

Izbrana poglavja iz:

1. Izbor besedil iz grške filozofije narave: "Predsokratiki", Platonov "Timaj", Aristotelova "Fizika" idr. (dostopno tudi kot študijsko gradivo za predmet Filozofija narave na spletni strani predavatelja: <http://www2.arnes.si/~mursic3/>)
2. Giordano Bruno: "Kozmološki dialogi" (izbor), ur. Marko Uršič, Slovenska matica, Lj., 2004, 495 str.
3. Alexandre Koyré: "Od sklenjenega sveta do neskončnega univerzuma", *Studia humanitatis*, 1988, 284 str.
4. Douglas R. Hofstadter & Daniel C. Dennett (ur.): "Oko duha", Mladinska knjiga, Lj., 1990, 502 str.
5. Stephen Hawking: "Vesolje v orehovi lupini", Učila, Tržič, 2004, 216 str.
6. Marko Uršič: "Štirje časi", Cankarjeva založba, Lj. 2002, 602 str.
7. e-časopis za razumevanje znanosti: <http://www.kvarkadabra.net>
8. Marko Uršič: "Daljna bližina neba", Cankarjeva založba, Lj. 2010, 700 str.

Cilji in kompetence:

Filozofija narave je teoretski predmet, ki študentom naravoslovja - v okviru Biotehniške fakultete seveda predvsem študentom bioloških znanosti - nudi širšo, interdisciplinarno razgledanost ter vpogled v možne in vse bolj tudi nujne povezave med naravoslovjem in družboslovjem oz. humanistiko. Poznavanje osnov filozofije narave omogoča širše in boljše razumevanje problematike na področjih, kot so na primer: bioetika, genetika, ekologija, varstvo naravne in kulturne dediščine, odnos med fizičnimi in mentalnimi procesi v človeku, nenazadnje tudi med življenjem in vesoljem, med kozmološkimi modeli ter teorijami o nastanku in bistvu življenja.

Objectives and competences:

Philosophy of nature is a theoretical course which offers to the students of natural sciences - in BTF especially to students of biological scientific disciplines - a broader, interdisciplinary view and an advanced understanding of possible and also necessary connections between natural and social sciences, including humanities. Knowledge of the basics of the philosophy of nature enables better understanding of topics as, for example: bioethics, genetics, ecology, protection of our natural and cultural heritage, relations between physical and mental processes in human beings, and last but not least, it deepens understanding of life and cosmos as a whole and modern theories of cosmic evolution.

Predvideni študijski rezultati:

Glavni študijski dosežek je študentovo globlje in širše razumevanje naravnih procesov, zlasti v povezavi s človeškim družbenim, kulturnim, religioznim in nasploh duhovnim življenjem. Predmet razvija tudi metodološka znanja, kaže na povezanost analize in sinteze, izkustva in teorije ipd.

Pomemben in zaželen študijski dosežek tega predmeta je tudi večja zmožnost premisleka o epistemoloških, etičnih, zgodovinskih in kozmoloških predpostavkah ter implikacijah naravoslovnih teorij.

Intended learning outcomes:

The main purpose of this course is student's deeper and broader understanding of natural processes, especially in connection with human cultural, social, religious and mental (intellectual) life in general. This course also develops some important methodological competences, connects scientific analysis with philosophical synthesis, scientific experience and philosophical meditation. An important goal of this course is also the stimulation of reflection of epistemological, ethical, historical and cosmological presuppositions and implications of modern sciences.

Metode poučevanja in učenja:

predavanja

Learning and teaching methods:

lectures

Načini ocenjevanja:

ustni ali pisni izpit
ocene: 1-5 negativno, 6-10 pozitivno.

Delež (v %) /

Weight (in %)

Assessment:

100

6-10 (positive) viz. 1-5 (negative)

Reference nosilca / Lecturer's references:

1. URŠIČ, Marko. *Štirje časi : filozofski pogovori in samogovori, Jesen : tretji čas, Daljna bližina neba : človek in kozmos*. 1. izd. Ljubljana: Cankarjeva založba, 2010. 700 str., XVI str. pril., ilustr. ISBN 978-961-231-767-6. [COBISS.SI-ID [249923072](https://www.cobiss.si/id/249923072)]

2. URŠIČ, Marko. Neskončno veselje Giordana Bruna. V: URŠIČ, Marko (ur.), BRUNO, Giordano. *Kozmološki dialogi*, (Filozofska knjižnica, 49). V Ljubljani: Slovenska matica, 2004, str. V-CIII. [COBISS.SI-ID [31463010](#)]
3. URŠIČ, Marko. Einstein on religion and science. *Synth. philos.*. International ed., 2006, vol. 21, fasc. 2, str. [267]-283. [COBISS.SI-ID [34494050](#)]